

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TÜSİAD

2024 / 9

TÜSİAD

11 Mart 2024

BU SAYIDA:

AB – MORİTANYA
SAVUNMA SANAYİ
AB TEK PAZARI
İKLİM
TEKSTİL
DETERJANLAR
AMBALAJLAR

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL tusiad@tusiad.org
ANKARA ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS bxloffice@tusiad.org
BERLIN berlinoffice@tusiad.org
LONDON londonoffice@tusiad.org
PARIS parisoffice@tusiad.org
WASHINGTON DC usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateř – Dilek Aydın

AB – Moritanya

- AB ve Moritanya arasında göç konulu işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla ortak bildiri imzalandı. Ortaklık bildirisi beş sütuna dayanıyor:

- **İş fırsatları** yaratılması: Mesleki eğitime erişimin güçlendirilmesi, işletmeler için finansmana erişim, gençler ve kadınların mesleki becerilerinin geliştirilmesi.
- **Koruma ve iltica**: Moritanya'nın mülteci kabul kapasitesinin geliştirilmesi dahil olmak üzere mülteci sorununu ele almaya yönelik çabalarına AB tarafından sağlanacak destekler.
- **Yasal göçün** teşvik edilmesi: Öğrenciler, araştırmacılar ve girişimcilerin hareketliliğinin teşvik edilmesi, Avrupa'da yaşayan Moritanyalıların AB iş piyasasına erişimlerinin güçlendirilmesi ve ayrıca, toplumla bütünleşmelerini destekleyecek adımlar atılması.
- **Düzensiz göçün önlenmesi**: Ortak soruşturmalar, güçlendirilmiş güvenlik ve operasyonel işbirliği yürütülmesi yoluyla göçmen kaçakçılığı ve insan ticaretiyle mücadele edilmesi ve AB'ye yasadışı şekilde gelmiş olan Moritanyalıların geri dönüşlerinin sağlanması konusunda işbirliğinin güçlendirilmesi.
- **Sınır yönetiminin** güçlendirilmesi: Frontex ile güçlendirilmiş işbirliği yürütülmesi dahil olmak üzere arama ve kurtarma operasyonlarında işbirliğinin artırılması ve sınır yönetimi kapasitesinin güçlendirilmesi. [İnternet bağlantısı için](#)

Savunma Sanayi

- Avrupa savunma sanayisini güçlendirmeyi hedefleyen bir dizi eylem önerisi içeren AB Savunma Sanayi Stratejisi ve stratejinin uygulanması için eylemler içeren "AB Savunma Sanayi Programı" (European Defence Industry Programme-EDIP) yönetmelik tasarısı AB Güvenlik ve Dış Politika

Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, AB Komisyonu Kıdemli Başkan Yardımcısı Margareth Vestager ve AB Komiseri Thierry Breton tarafından açıklandı.

AB Savunma Sanayi Stratejisi dört sütuna dayandırılıyor:

- I. Üye ülkelerin işbirliği içerisinde sağlayacağı yatırımlar ile Avrupa Savunma Teknolojisi ve Sanayi Tabanı'nın (European Defence Technological and Industrial Base-EDTIB) güçlendirilmesi;
- II. Avrupa savunma sanayisinin her zaman ve her tür koşul altında yanıt kapasitesinin geliştirilmesi;
- III. Savunma alanında "hazırlıklı olma bilincinin" diğer AB politikalarına da yansıtılması;
- IV. AB'nin benzer değerleri benimseyen ve stratejik uluslararası ortaklarıyla işbirliği kurarak birlikte çalışması.

Avrupa Savunma Sanayi Stratejisi kapsamında sanayinin hazırlıklı olmasını sağlamak üzere AB ülkelerinin ilerlemelerini **değerlendirmeyi** kolaylaştıracak bazı **göstergeler** belirlenmesi öneriliyor:

- 2030 yılında savunma ekipmanlarının en az **%40**'ının AB ülkelerinin kurduğu işbirliği kapsamında tedarik edilir hale gelmesi;
- 2030 yılına ulaşıldığında AB savunma pazarının hacminin en az **%35**'ine karşılık gelen bölümünün **AB iç ticaretinden** kaynaklanıyor olması;
- **2030** yılı hedefiyle AB ülkelerinin **savunma** alanındaki **kamu alımlarının** en az **%50**'sini AB içinden karşılar hale gelmesi ve **2035** yılına gelindiğinde bu oranın **%60**'a ulaşması.

Avrupa Savunma Sanayi Stratejisi kapsamında belirlenen somut önlemleri uygulamaya koymak amacıyla hazırlanan "**Avrupa Savunma Sanayii Programı**" **yönetmelik tasarısının** iki bileşeni bulunuyor:

- I. **Mali destek bileşeni:** AB Savunma Teknolojisi ve Sanayi Tabanı'nın güçlendirilmesi için AB bütçesinden **2025-2027 döneminde 1,5 milyar € aktarım** öngörülüyor. Üye ülkelerin ortak satın alma işlemleri sırasında ortaya çıkabilecek farkların kapatılması ve üretim kapasitesinin artırılması amacıyla savunma sanayisinin desteklenmesi gibi eylemlerin bu başlık altında düzenlenmesi öngörülüyor. Ayrılan bütçenin aynı zamanda **"AB-Ukrayna savunma sanayi işbirliğinin"** desteklenmesi amacıyla da kullanılacağı belirtiliyor. Uygulanan yaptırımlar nedeniyle

Rusya'nın dondurulan mal varlıklarından ileri gelen gelirlerin **"AB-Ukrayna savunma sanayi işbirliğine"** ek finansman olarak aktarımı olasılığı bulunuyor. Bu işlemin gerçekleştirilmesi için AB Güvenlik ve Dış Politika Yüksek Temsilcisinin hazırlayacağı öneriyi AB Konseyi'ne sunması sonrasında onaylanması gerektiği belirtiliyor.

- II. **Yasal düzenlemeler:** AB ülkelerinin savunma teçhizatı konusundaki **işbirliğinin Avrupa Silahlanma Programı Yapısı** (Structure for European Armement Programme-SEAP) altında yürütülmesini sağlayacak yasal çerçeve sunuluyor. Ayrıca, AB'nin savunma sanayii alanındaki eylemlerinin tutarlılığını sağlamak için üye ülkelerin içinde yer aldığı yönetim yapısı (Defence Industrial Readiness Board- **Savunma Sanayi Hazırlık Kurulu**) kurulması öneriliyor.

Üçüncü ülkelerle işbirliği kapsamında ise AB savunma sanayisinin hazırlık kapasitesini güçlendirme çabalarını desteklemek için AB'nin benzer değerlere sahip (like minded) ülkeler ve

stratejik ortaklarla (Avrupa, Atlantik veya diğer bölgelerde) karşılıklı fayda sağlayan işbirliklerinin güçlendirilmesinin önemli olduğu vurgulanıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB Tek Pazarı

- Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi **zorla çalıştırılan işgücü** tarafından üretilen ürünlerin AB pazarına **ithalini, satışını ve AB'den ihraç** edilmesini yasaklayan yeni kurallar üzerine ön mutabakata ulaştı. Yeni düzenleme uyarınca zorla çalıştırma koşulları herhangi bir AB ülkesinde meydana gelmişse konunun araştırılması ve soruşturulması aşamasında o üye ülkenin ulusal makamlarının devreye girmesi gerekiyor. Üçüncü ülkelerin sürece dahil olduğu durumlarda ise tedarik zincirinin herhangi bir aşamasıyla ilgili zorla çalıştırma şüphesinin araştırılmasında AB Komisyonu'nun görev üstlenmesi gerekiyor.

Soruşturma sonucunda zorla çalıştırma olduğuna yönelik bulgulara ulaşılmaması halinde ilgili malların AB pazarından ve çevrimiçi pazarlardan çekilmesi ve ayrıca AB sınırlarında el konulması gerekiyor. El konulan ve pazardan kaldırılan malların ihtiyaç sahiplerine bağışlanması, geri dönüştürülmesi veya imha edilmesi gibi önlemler öngörülüyor.

AB için stratejik veya kritik öneme sahip mallar için farklı uygulama benimseniyor ve söz konusu tedarik zincirinde zorla çalıştırma koşullarının ortadan kaldırılması sağlanana kadar mallara el konularak bekletilmesi gerekiyor.

Zorla çalıştırma koşullarını ortadan kaldırmayan şirketlere ceza uygulanması öngörülüyor. Şirketlerin kurallara uyum sağlamaya başlamaları durumunda ürünlerini yeniden AB pazarına sürebilme imkânı bulunuyor.

Ayrıca devlet politikası olarak zorla çalıştırma koşullarının uygulandığı belirli sektörler ve coğrafi alanları içerecek liste, yanı sıra ithalatçı ve ihracatçıların AB gümrüklerine sunması gereken ilave bilgiler ile ilgili yön gösterici kılavuzun AB

Komisyonu tarafından hazırlanması öngörülüyor. İlave bilgi sunma gerekliliği olan ürün veya ürün gruplarının belirlenmesi ve bu ürünleri üreten ya da tedarik eden şirketlere ilişkin ek bilgiler sağlanması AB Komisyonu'nun sorumluluk alanında yer alacak.

Üzerinde mutabık kalınan metin zorla çalıştırma riski bulunduğunu tespit etmek amacıyla AB Komisyonu ve üye ülkelerin bazı kıstasları dikkate almasını öngörüyor. Bu kıstaslar şunları kapsıyor:

- Zorla çalıştırma uygulaması bulunduğundan şüphelenilen durumun ölçeği ve devletin bu konudaki rolünün belirlenmesi;
- AB pazarında satışa sunulmuş olan ya da AB'de satılmak üzere tedarik edilmesi planlanan ürün miktarının tespit edilmesi;
- Zorla çalıştırılan işgücü tarafından üretilen ürünün nihai ürün içerisindeki payının belirlenmesi;
- Zorla çalıştırılan işgücü sorunun çözümlenmesi amacıyla ekonomik operatörlerin attığı adımlar ve değer zincirinde bulunduğu kademe itibarıyla zorla çalıştırmanın gerçekleştiği aşamaya olan yakınlık ya da uzaklığının değerlendirilmesi.

Ayrıca;

- Yeni kuralların uygulanmasına yardımcı olmak için yeni bir "Zorla Çalıştırma Bilgi Portalı" oluşturulacağı belirtiliyor. Çevrimiçi ulaşılabilecek bu portalda yön gösterici kılavuz, yasaklamalara dair bilgiler, riskli bölge ve sektörler veri tabanı, kamunun erişimine açık olan deliller yer alacak ve ihbarların iletilmesine olanak sağlanacak.
- AB resmi makamları arasındaki işbirliğinin geliştirilmesine yardımcı olmak amacıyla "Zorla Çalıştırma ile Üretilen Ürünlere Karşı Ağ" kurulacak.
- Yapılandırılmış diyaloglar veya mevcut ticaret anlaşmalarının uygulanması bağlamında üçüncü ülkelerle işbirliğinin geliştirilmesi ve riskli bölgeler veya ürünler hakkındaki bilgilerin AB ile benzer mevzuatın

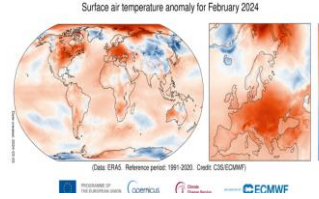
yürürlükte olduğu ülkelerle paylaşılması öngörülüyor.

- Ürünlerle ilgili olarak ne yapılacağına ilişkin son karar soruşturmayı yürüten makam (ulusal resmi makam ya da AB Komisyonu) tarafından alınacak.

Üzerinde Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi'nin mutabakat sağladığı yönetmeliğin her iki kurumda resmi olarak onaylanması sonrasında yürürlüğe girebilmesi için AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanması gerekiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

İklim

- Copernicus İklim Servisi (C3S) raporlamalarına göre 2024 yılı Şubat ayı alışılmadık derecede yüksek sıcaklıkların görüldüğü ve dünya çapında kaydedilen en sıcak Şubat ayı oldu..

- **2024** yılı **Şubat** ayında **ortalama** yüzey hava sıcaklığının **13,54°C** olarak gerçekleştiği ve bu ortalamanın 1991-2020 dönemindeki Şubat aylarının ortalamasından 0,81°C daha yüksek olduğu belirtiliyor.
- Daha geniş kapsamlı olarak inceleme yapıldığında, Şubat 2024 tarihine ulaşıncaya kadar geçen son 12 aylık dönemde de ortalama sıcaklığın rekor seviyelerde olduğu, bu dönemde gerçekleşen ortalama sıcaklığın, 1991-2020 dönemi ortalamasının 0.68°C, sanayi öncesi dönem ortalamasının ise 1.56°C üzerinde gerçekleştiğine dikkat çekiliyor.
- Raporlama bulgularına göre ısınma eğilimi küresel olarak aynı seviyede gerçekleşmiyor. Şubat 2024'te Avrupa'da sıcaklıkların 1991-2020 dönemi ortalamasının 3,30°C üzerinde olduğu, Orta ve Doğu Avrupa'daki sıcaklık ortalamasının ise bu seviyelerin daha da üstünde izlendiği belirtiliyor.

Bu bulguların iklim değişikliğine karşı harekete geçmenin önemini vurguladığı, sera gazı emisyonlarının azaltılması ve değişen koşullara uyum sağlanmasına yönelik ihtiyacın arttığı uyarısı paylaşıyor. [Internet bağlantısı için](#)

Sürdürülebilir Tekstil

- AB Komisyonu tekstil ürünlerine yönelik **eko-etiket kıstaslarının güncellenmesi** için teknik ve bilimsel veri sağlayacak çalışmaları başlatıyor. Bu kapsamda düzenlenecek paydaş toplantısının 18-19 Mart tarihinde gerçekleştirileceği belirtiliyor.

Tekstil ürünlerine yönelik "AB Eko-etiket" (Ecolabel) kıstasları 2014 yılında oluşturuldu. Çeşitli tekstil ürün gruplarını kapsayan ve sürdürülebilir doku üretimi, daha az kirletici üretim süreçleri, tehlikeli maddelerin kullanımına ilişkin katı kısıtlamalar ve uzun ömürlü ürünler güvencesi hedefleyen kuralların Sürdürülebilir Ürünler İçin Eko-Tasarım Yönetmeliği ve Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstil Stratejisi gerekliliklerine uyarlanması hedefleniyor. [Internet bağlantısı için](#)

Sürdürülebilir Deterjanlar

- AB Ortak Araştırma Merkezi (JRC) **eko-etiketli** temizlik ürünleri grubunda yer alan deterjanların çevre dostu olma kıstaslarının güncellenmesi süreci kapsamında üreticiler, tedarik zincirinde yer alan şirketler, tüketici örgütleri ve vatandaşlar dahil olmak üzere ilgili paydaşlardan görüşlerini iletmelerini bekliyor.

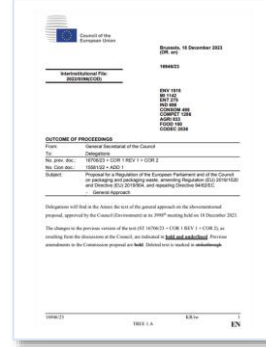
Ev ve profesyonel temizlik ürünlerine yönelik mevcut eko-etiket kıstasları 2017 yılında kabul edildi. Tehlikeli maddelerin kullanımını sınırlandıran, kullanılan hammaddelerin sürdürülebilir tedarikini gerektiren, biyolojik olarak parçalanabilen içeriklerin kullanımını teşvik eden bu kıstaslar aynı zamanda geri dönüştürülmüş ya da dönüştürülebilir ambalajların kullanımını öngörüyor.

Deterjanların tabi olduğu eko-etiket gerekliliklerinin güncellenmesi kapsamında ekonomik, teknolojik ve yasal koşullarda meydana gelen değişikliklerin yanı

sıra, bilimsel gelişmeler ve paydaşların deneyimlerinin dikkate alınması hedefleniyor. [Internet bağlantısı için](#)

Sürdürülebilir Ambalajlar

- AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu temsilcileri ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin yönetmelik tasarısı üzerinde ön anlaşmaya ulaştı. Uzlaşma metni yasal bağlayıcılığı bulunan 2030 yılı hedefleri ve 2040 yılı için gösterge niteliğinde hedefler belirliyor.

Hedefler alkollü ve alkolsüz içecekler, nakliye ve satış ambalajları ve gruplanmış paketlemeler için kullanılan ambalaj çeşitlerine göre düzenleniyor. Yeni kurallar ayrıca, otel, restoran ve hazır yemek sektörü kapsamında meyve ve sebzeler, yiyecek ve içecekler, çeşniler, soslar için tek kullanımlık plastik ambalajlar; konaklama sektöründe kullanılan küçük kozmetik ve tuvalet ürünleri (şampuan, duş jeli, vb.) için tek kullanımlık plastik ambalajlar ve çok hafif plastik poşetler dahil olmak üzere belirli ambalaj formatlarına kısıtlamalar getiriyor. Karton ambalajlar genel olarak gerekliliklerden muaf tutuluyor.

Tek kullanımlık plastik şişe ve metal içecek kaplarının yılda en az %90'ının ayrı toplanması hedefine 2029 yılına kadar ulaşılması ve bunu sağlamak amacıyla AB ülkelerinin plastik şişe ve metal içecek kutuları için depozito sistemi oluşturmaları gerekiyor. Ayrı toplama oranı 2026 yılına kadar %80'e ulaşan üye ülkelerin bu oranı %90'a çıkarmak için belirledikleri planı sunmaları halinde depozito sistemi oluşturma zorunluluğundan muaf olma hakları bulunuyor. [Internet bağlantısı için](#)

***

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 18 Mart, Dışışleri Konseyi
- 21-22 Mart, AB Liderler Zirvesi
- 25 Mart, Çevre Konseyi
- 10-11 Nisan Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu-Brüksel

Konferanslar

- 15 Mart, "Paving the way towards EU reform and enlargement", www.epc.eu
- 21 Mart, "The New Pact on Migration and Asylum: Unpacking responsibility and solidarity", www.epc.eu
- 17 Nisan, "Talks@Bruegel with Dorothee Rouzet: fiscal rules, climate and the future of Europe", www.bruegel.org